

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP RED

Lyreco Polska S.A.

Chemwatch: 4854-14

wersja nr: 2.1.1.1

Safety Data Sheet (Zgodny z rozporządzeniem (WE) nr 2015/830)

Kod alarmu o zagrożeniu: 3

Data wydania: 04/22/2013

Data wydruku: 12/16/2016

S.REACH.POL.PL

SEKCJA 1 IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator produktu

Nazwa produktu	LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP RED
Synonimy	Niedostępne
Poprawna nazwa transportowa	PAINT or PAINT RELATED MATERIAL
Inne sposoby identyfikacji	Niedostępne

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny	Stosować zgodnie z zaleceniami producenta.
Ostrzeżenie przed	Nie dotyczy

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Nazwa zarejestrowanej firmy	Lyreco Polska S.A.
Adres	Sokołów, ul. Sokolowska 33, 05-806 Komorów Poland
Telefon	+480801 300 002
Faks	+.48 0-801 300 004
internetowej	www.lyreco.pl
E-mail	kontakt@lyreco.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego

Stowarzyszenie / Organizacja	Niedostępne
Telefon awaryjny	Niedostępne
Inne numery telefonów alarmowych	Niedostępne

SEKCJA 2 IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Uważany za niebezpieczną mieszaninę zgodnie z dyrektywą 1999/45/WE, Reg. (WE) nr 1272/2008 (jeśli dotyczy) oraz ich zmiany. Uznane za Niebezpieczne dla celów transportowych.

OCENA ZAGROŻENIA CHEMWATCH

	Min	Max
Palność	3	4
Toksyczność	2	3
Kontakt z ciałem	3	4
Reaktywność	1	2
Przewlekły	2	3

0 = Minimalny
1 = Niski
2 = Średni
3 = Wysoki
4 = Ekstremalny

Klasyfikacja zgodna z regulacją (UE) No 1272/2008 [CLP] ^[1]	Substancja ciekła łatwopalna 2, Poważne uszkodzenie oczu Kategoria 1, STOT - SE (narkoza) Kategoria 3
Legenda:	1. Klasyfikowane przez Chemwatch; 2. Klasyfikacja wyciągnąć z WE dyrektywy 67/548/EWG - Aneks I; 3. Klasyfikacja wyciągnąć z Dyrektywą UE 1272/2008 - Załącznik VI

2.2. Elementy oznakowania

Elementy etykiet CLP	
----------------------	---

SŁOWO SYGNALIZUJĄCE | **NIEBEZPIECZEŃSTWO****Oświadczenia o niebezpieczeństwie**

H225	Wysoce łatwopalna ciecz i pary.
H318	Powoduje poważne uszkodzenie oczu.
H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

Oświadczenia wspomagające

Nie dotyczy

Ustanowienia prewencyjne: Ochrona

P101	W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza należy pokazać pojemnik lub etykietę.
-------------	--

Ustanowienia prewencyjne: Odpowiedź

P305+P351+P338	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.
-----------------------	--

Ustanowienia prewencyjne: Przechowywanie

P403+P235	Przechowywać w dobrze wentylowanym miejscu. Przechowywać w chłodnym miejscu.
------------------	--

Ustanowienia prewencyjne: Metody likwidowania

P501	Zawartość/pojemnik usuwać do upoważnionego odbiorcy odpadów zgodnie z narodowymi przepisami.
-------------	--

2.3. Inne zagrożenia

Wdychanie, kontakt ze skórą oraz spożycie mogą spowodować uszkodzenie zdrowia.

Po wystawieniu na działanie mogą wystąpić efekty kumulacji.

Może wywołać dyskomfort układu oddechowego oraz skóry*.

Wystawienie na działanie może wywołać nieodwracalne efekty*.

Wielokrotne wystawienie na działanie może wywołać wysuszenie i pęknięcie skóry*.

REACH - Art.57-59: Mieszanka nie zawiera substancji wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC) w dniu druku SDS.

SEKCJA 3 SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH**3.1. Substancje**

Patrz 'informacja dot. składników' w rozdziale 3.2

3.2. Mieszanki

1.Numer CAS 2.Numer EC 3.Nr indeksu 4.REACH nie	%[Ciężar]	Nazwa	Klasyfikacja zgodna z regulacją (UE) No 1272/2008 [CLP]
1.107-98-2 2.203-539-1 3.603-064-00-3 4.01-2119457435-35-XXXX	25-50	1-METOKSY- 2-PROPANOL	Substancja ciekła łatwopalna 3, STOT - SE (narkoza) Kategoria 3; H226, H336 [3]
1.71-23-8 2.200-746-9 3.603-003-00-0 4.01-2119486761-29-XXXX	25-50	ALKOHOL PROPYLOWY	Substancja ciekła łatwopalna 2, Poważne uszkodzenie oczu Kategoria 1, STOT - SE (narkoza) Kategoria 3; H225, H318, H336 [3]
	balance	ingredients, non-hazardous	
Legenda:	1. Klasyfikowane przez Chemwatch; 2. Klasyfikacja wyciągnąć z WE dyrektywy 67/548/EWG - Aneks I; 3. Klasyfikacja wyciągnąć z Dyrektywą UE 1272/2008 - Załącznik VI 4. Klasyfikacja wyciągnąć z C & L		

SEKCJA 4 ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY**4.1. Opis środków pierwszej pomocy**

Ogólne	<p>Jeśli nastąpi kontakt ze skórą:</p> <ul style="list-style-type: none"> Natychmiast zdjąć skażone ubranie, łącznie z obuwiem. Przemyć skórę i włosy bieżącą wodą (z mydłem, jeśli możliwe). W razie podrażnienia, zgłosić się do lekarza. <p>Jeśli nastąpił kontakt tego produktu z oczami:</p> <ul style="list-style-type: none"> Natychmiast rozsunąć powieki i przepłukać dużą ilością bieżącej wody. Należy zapewnić całkowite płukanie oczu poprzez rozsuniecie powiek i podnoszenie górnej i dolnej powieki od czasu do czasu. Płukać oczy aż do uzyskania porady Ośrodka Zatruc lub lekarza lub przez przynajmniej 15 minut. Należy natychmiast przewieźć do szpitala albo do lekarza. W przypadku uszkodzenia oczu szkła kontaktowe powinny być usunięte przez osobę przeszkoloną.
---------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Jeśli opary bądź produkty spalania mogą być wdychane opuścić pomieszczenie. ▶ Położyć pacjenta, umożliwić wypoczynek w ciepłe. ▶ Przedmioty takie jak sztuczna szczęka, mogące zablokować drogi oddechowe, powinny zostać w miarę możliwości usunięte przed podjęciem pierwszej pomocy. ▶ W razie wstrzymania oddechu, przeprowadzić sztuczne oddychanie, najlepiej za pomocą maski z balonem samorozprężającym bądź odpowiedniego ustnika. Wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową jeśli zajdzie taka potrzeba. ▶ W przypadku połknięcia, NIE powodować wymiotów. ▶ Jeśli wymioty następują, podeprzeć pacjenta od tyłu bądź ułożyć na lewym boku (z głową w miarę możliwości skierowaną w dół) by zapewnić drożność dróg oddechowych i nie dopuścić do zachłyśnięcia. ▶ Uważnie obserwować pacjenta. ▶ NIGDY nie podawać płynów osobie wykazującej oznaki obniżonej reakcji na bodźce, np. usypiającej bądź tracącej przytomność.
Kontakt z okiem	<p>Jeśli nastąpił kontakt tego produktu z oczami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Natychmiast rozsunąć powieki i przepłukać dużą ilością bieżącej wody. ▶ Należy zapewnić całkowite płukanie oczu poprzez rozsuniecie powiek i podnoszenie górnej i dolnej powieki od czasu do czasu. ▶ Płukać oczy aż do uzyskania porady Ośrodka Zatruc lub lekarza lub przez przynajmniej 15 minut. ▶ Należy natychmiast przewieźć do szpitala albo do lekarza. ▶ W przypadku uszkodzenia oczu szkła kontaktowe powinny być usunięte przez osobę przeszkoloną.
Kontakt ze skórą	<p>Jeśli nastąpi kontakt ze skórą:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Natychmiast zdjąć skażone ubranie, łącznie z obuwiem. ▶ Przemycić skórę i włosy bieżącą wodą (z mydłem, jeśli możliwe). ▶ W razie podrażnienia, zgłosić się do lekarza.
Wdychanie	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Jeśli opary bądź produkty spalania mogą być wdychane opuścić pomieszczenie. ▶ Położyć pacjenta, umożliwić wypoczynek w ciepłe. ▶ Przedmioty takie jak sztuczna szczęka, mogące zablokować drogi oddechowe, powinny zostać w miarę możliwości usunięte przed podjęciem pierwszej pomocy. ▶ W razie wstrzymania oddechu, przeprowadzić sztuczne oddychanie, najlepiej za pomocą maski z balonem samorozprężającym bądź odpowiedniego ustnika. Wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową jeśli zajdzie taka potrzeba.
Spożycie	<ul style="list-style-type: none"> ▶ W przypadku połknięcia, NIE powodować wymiotów. ▶ Jeśli wymioty następują, podeprzeć pacjenta od tyłu bądź ułożyć na lewym boku (z głową w miarę możliwości skierowaną w dół) by zapewnić drożność dróg oddechowych i nie dopuścić do zachłyśnięcia. ▶ Uważnie obserwować pacjenta. ▶ NIGDY nie podawać płynów osobie wykazującej oznaki obniżonej reakcji na bodźce, np. usypiającej bądź tracącej przytomność.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Patrz rozdział 11

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Postępować odpowiednio do zaobserwowanych objawów.

Leczenie zatruc wyższymi alkoholami alifatycznymi (do C7):

- ▶ Przepłukać żołądek dużą ilością wody.
- ▶ Skuteczne może być doustne zaaplikowanie pacjentowi 60 ml ciekłej parafiny.
- ▶ Podać tlen oraz zastosować sztuczne oddychanie (jeśli potrzebne).
- ▶ Równowaga elektrolitowa: Można podać dożylnie 500 ml 1/6 molarnego roztworu wodorowęglanu sodu. Ostrożnie wyrównywać zaburzenia elektrolitowe z wyjątkiem przypadku leczenia wstrząsu lub ciężkiej kwasicy.

SEKCJA 5 POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Środki gaśnicze

- ▶ Stabilna piana typu alkoholowego.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Niebezpieczeństwa Pożarowe	▶ Unikać zanieczyszczenia utleniaczami, np.
-----------------------------------	---

5.3. Informacje dla straży pożarnej

AKCJA GAŚNICZA	▶ Zawiadomić Straż Pożarną i poinformować o lokalizacji i charakterze zagrożenia.
Zagrożenie Pożarem/Eksplozją	<p>... ▶ Ciecz i pary są łatwopalne. Do produktów spalania należą: tlenek węgla (CO) dwutlenek węgla (CO₂) innych produktów pirolizy charakterystycznych dla spalania substancji organicznych.</p>

SEKCJA 6 POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Patrz punkt 8.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Patrz rozdział 12

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Niewielkie Rozszczelnienia	▶ Usunąć wszystkie źródła zapłonu.
DUŻE ROZSZCZELNIENIA	▶ Usunąć z terenu cały personel i poruszać się pod wiatr.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Porada dot. Osobistego Sprzętu Ochronnego jest zawarta w Rozdziale 8 SDS

SEKCJA 7 POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Posługiwanie się	<ul style="list-style-type: none"> ▶ NIE dopuścić do kontaktu odzieży przesiąkniętej materiałem ze skórą. ▶ Unikać wszelkiego kontaktu bezpośredniego, w tym wdychania.
Ochrona przed pożarem i wybuchem	Patrz rozdział 5
Inne dane	▶ Przechowywać w oryginalnych opakowaniach w atestowanym pomieszczeniu dla cieczy palnych.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Stosowanie opakowań	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Opakowanie zalecane przez wytwórcę. ▶ Dla substancji o małej lepkości (!): Beczki i kanistry nie mogą być ze zdejmowaną pokrywą i muszą posiadać wlew.
NIEKOMPATYBILNOŚĆ PRZECHOWYWANIA	<p>Alkohole</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ są niekompatybilne z mocnymi kwasami, chlorkami kwasami, bezwodnikami, substancjami utleniającymi i redukującymi.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Patrz rozdział 1.2

SEKCJA 8 KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Parametry dotyczące kontroli

POCHODNE POZIOMU BEZ DZIAŁANIA (DNEL)

Niedostępne

PRZEWIDYWANEGO POZIOMU EFEKTU (PNEC)

Niedostępne

KONTROLA NARAŻENIA W MIEJSCU PRACY

DANE O SKŁADNIKACH

Źródło	Składnik	Nazwa materiału	TWA	STEL	szczyt	Uwagi
UE Skonsolidowany Wykaz indykatorywnych wartości granicznych narażenia zawodowego)	1-METOKSY-2-PROPANOL	1-Methoxypropan-2-ol	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Niedostępne	Skin
DYREKTYWA KOMISJI 2000/39/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. ustanawiająca pierwszą listę indykatorywnych wartości granicznych narażenia na czynniki zewnętrzne podczas pracy w związku z wykonaniem dyrektywy Rady 98/24/EWG w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy zmienione przez: Dyrektywa Komisji 2006/15/WE z dnia 7 lutego 2006 r.	1-METOKSY-2-PROPANOL	1-metoksy-2-propanol	375 mg/m ³ / 100 ppm	568 mg/m ³ / 150 ppm	Niedostępne	Skóra
WYKAZ WARTOŚCI NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ CHEMICZNYCH I PYŁOWYCH CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY - Substancje chemiczne	1-METOKSY-2-PROPANOL	1-Metoksypropan-2-ol	180 mg/m ³	360 mg/m ³	Niedostępne	Niedostępne
WYKAZ WARTOŚCI NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ CHEMICZNYCH I PYŁOWYCH CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY - Substancje chemiczne	ALKOHOL PROPYLOWY	Propan-1-ol	200 mg/m ³	600 mg/m ³	Niedostępne	Niedostępne

GRANICE ALARMOWE

Składnik	Nazwa materiału	TEEL-1	TEEL-2	TEEL-3
1-METOKSY-2-PROPANOL	Propylene glycol monomethyl ether; (Ucar Triol HG-170)	100 ppm	160 ppm	660 ppm

ALKOHOL PROPYLOWY	n-Propanol (Propyl alcohol, n-)	250 ppm	670 ppm	4000 ppm
Składnik	Oryginalny IDLH	zaktualizowany IDLH		
1-METOKSY-2-PROPANOL	Niedostępne	Niedostępne		
ALKOHOL PROPYLOWY	4,000 ppm	800 ppm		

8.2. Kontrola narażenia

8.2.1. Odpowiednie sterowniki inżynierskie	Kontrole inżynierskie mają na celu usunięcie zagrożenia lub stworzenie bariery między pracownikiem a zagrożeniem.
8.2.2. Osobiste środki ostrożności	
Ochrona oczu	▶ Okulary ochronne z bocznymi osłonami.
Ochrona skóry	Patrz Ochrona rąk, poniżej
Ochrona rąk / stóp	▶ Nosić chemiczne rękawice ochronne, np. Dopasowanie i trwałość rękawic danego typu zależy od ich przeznaczenia. ▶ Rękawice neoprenowe.
Ochrona ciała	Patrz Inna ochrona, poniżej
Inne ochrony	▶ Kombinezon. ▶ Nie zaleca się niektórych plastikowych elementów osobistego wyposażenia ochronnego (np. rękawice, fartuchy, kalosze), gdyż mogą one generować statyczny ładunek elektryczny.
Thermal zagrożenia	Niedostępne

Zalecane materiały

INDEKS WYBORU RĘKAWIC

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP RED

Materiał	CPI
NEOPRENE	A
NITRILE	B
PVC	B

Ochrona dróg oddechowych

Typ A Filtr o odpowiedniej pojemności (AS / NZS 1716 i 1715, EN 143:2000 i 149:2001, ANSI Z88 lub krajowy odpowiednik)

Respiratory z wkładami nigdy nie powinny być stosowane przy wejściach awaryjnych lub na terenie o nieznanej koncentracji par lub zawartości tlenu. Użytkownik musi zostać ostrzeżony, że konieczne jest opuszczenie skażonego terenu natychmiast po wycuciu poprzez respirator jakichkolwiek zapachów. Zapach może wskazywać, że maska nie działa właściwie, że stężenie par jest zbyt wysokie, lub że maska jest nieodpowiednio dopasowana. Z powodu tych ograniczeń uważa się za wskazane stosować respiratory z wkładami jedynie w ograniczonym zakresie.

8.2.3. Sterowniki naświetlania przez otoczenie

Patrz rozdział 12

SEKCJA 9 WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd	Niedostępne		
Stan fizyczny	ciecz	Gęstość względna (Water = 1)	0.83
Zapach	Niedostępne	Współczynnik podziału n-oktanol / woda	Niedostępne
Próg odoru	Niedostępne	Temperatura samozapłonu (°C)	270
pH (dostarczonego)	Niedostępne	temperatura rozkładu	Niedostępne
Temperatura topnienia/zakres temperatur topnienia (°C)	Niedostępne	Lepkość	4
Temperatura wrzenia/Zakres temperatur wrzenia (°C)	96	Masa molowa (g/mol)	Nie dotyczy
Punkt zapalny (°C)	21	Smak	Niedostępne
Szybkość parowania	Niedostępne	Właściwości wybuchowe	Niedostępne
Palność	Łatwopalny.	Właściwości utleniające	Niedostępne
Górna granica eksplozji (%)	13.5	Napięcie powierzchniowe (dyn/cm or mN/m)	Niedostępne
Niższa granica eksplozji (%)	2.1	Ulotny składnik (%obj)	Niedostępne
Ciśnienie pary	1.9 @ 20C	Grupa gazu	Niedostępne
Rozpuszczalność (g/L)		Wartość pH w roztworze (1%)	Niedostępne
Gęstość pary (Air = 1)	Niedostępne	VOC g/L	860

9.2. Inne informacje

Niedostępne

SEKCJA 10 STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność	Patrz rozdział 7.2
10.2. Stabilność chemiczna	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Występowanie podwyższonych temperatur. ▶ Obecność materiałów niekompatybilnych.
10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji	Patrz rozdział 7.2
10.4. Warunki, których należy unikać	Patrz rozdział 7.2
10.5. Materiały niezgodne	Patrz rozdział 7.2
10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu	Patrz rozdział 5.3

SEKCJA 11 INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Wdychanie	<p>Wdychanie par albo aerozoli (mgły, wyziewy), może powodować senność i zawroty głowy. Istnieją dowody potwierdzające, że ten materiał może działać drażniąco na drogi oddechowe. Alkohole alifatyczne z więcej niż 3 atomami węgla powodują ból głowy, zawroty głowy, senność, zmęczenie mięśni, majaczenie, zapaść centralnego układu nerwowego, śpiączkę, drgawki i zmiany zachowania.</p> <p>W podwyższonych temperaturach wzrasta zagrożenie wdychania szkodliwych substancji.</p> <p>Wdychanie gazów/oparów o dużym stężeniu może powodować podrażnienie płuc z kaszlem i nudnościami, zaburzenie centralnego układu nerwowego z bólami i zawrotami głowy, spowolnienie odruchów, zmęczenie i spowolnienie koordynacji.</p> <p>Wdychanie aerozoli (mgielek, gazów) wytworzonych przez materiał w trakcie normalnego użytku może być szkodliwe dla zdrowia danej osoby.</p>
Spżycie	<p>Nadmierne narażenie na działanie alkoholi alifatycznych powoduje objawy w układzie nerwowym.</p> <p>Przypadkowe połknięcie materiału może być szkodliwe dla zdrowia.</p>
Kontakt ze skórą	<p>Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie skóry jej złuszczenie.</p> <p>Istnieją dowody sugerujące, że materiał może powodować umiarkowane zapalenie skóry albo zaraz po bezpośrednim kontakcie, albo z opóźnieniem po pewnym czasie.</p> <p>Większość ciekłych alkoholi wydaje się działać jako podstawowy środek drażniący skórę człowieka.</p> <p>Substancja ta nie powinna kontaktować się z otwartymi ranami, otartą lub podrażnioną skórą.</p> <p>Przedostanie się do krwi np.</p>
Kontakt z okiem	<p>Przy kontakcie z oczami substancja ta powoduje poważne ich uszkodzenie.</p> <p>Skoncentrowane pary wykazują wyraźne efekty drażniące w oczach, co stanowi swego rodzaju ostrzeżenie przed wysokim stężeniem par.</p>
Przewlekły	<p>Może dojść do akumulacji substancji w organizmie człowieka, co stanowi problem w sytuacji powtarzającego się lub długoterminowego narażenia występującego na stanowisku pracy.</p> <p>Niektóre estry glikolu etylenowego oraz ich etery powodują zanik jąder, zmiany rozrodczości, niepłodność i zmiany czynności nerek.</p> <p>Narażenie na przewlekłe wdychanie rozpuszczalników może powodować zaburzenia pracy systemu nerwowego i wątroby i zmiany we krwi.</p>

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP RED	TOKSYCZNOŚĆ	DRAŻNIENIE
	Niedostępne	Niedostępne
1-METOKSY-2-PROPANOL	TOKSYCZNOŚĆ	DRAŻNIENIE
	Doustnie (Szczur) LD50: 5207.2 mg/kg ^[1]	Eye (rabbit) 230 mg mild
	Skórny (Szczur) LD50: >2000 mg/kg ^[1]	Eye (rabbit) 500 mg/24 h.
	Wdychanie (szczur) LC50: 10000 ppm/5 hr ^[2]	Eye (rabbit): 100 mg SEVERE
		Skin (rabbit) 500 mg open - mild
ALKOHOL PROPYLOWY	TOKSYCZNOŚĆ	DRAŻNIENIE
	Doustnie (Szczur) LD50: 1870 mg/kg ^[2]	Eye (rabbit): 20 mg/24h moderate
	Skórny (Krolik) LD50: 4032 mg/kg ^[1]	Eye (rabbit): 4 mg open SEVERE
		Skin (rabbit): 20 mg/24h moderate
		Skin (rabbit): 500 mg open mild

Legenda: 1 Wartość uzyskane z Europa ECHA substancji zarejestrowanych - Toksyczność ostra 2 * Wartość uzyskana z SDS producenta jeśli nie powiedziano inaczej, dane pochodzą z Rejestru Efektów Toksycznych Substancji Chemicznych

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP RED	Brak znaczących ostrych danych toksykologicznych w literaturze.
1-METOKSY-2-PROPANOL	dla eterów glikolu propylenowego (PGE): Typowe etery glikolu propylenowego zawierają eter n-butyłowy glikolu propylenowego (PNB); eter n-butyłowy glikolu dipropylenowego (DPnB); octan eteru metyloвого glikolu dipropylenowego (DPMA), glikol eter metyloвого glikolu tripropylenowego (TPM).
ALKOHOL PROPYLOWY	Materiał może powodować podrażnienie. Po długotrwałym i powtarzającym się kontakcie ze skórą substancja ta może powodować jej podrażnienia charakteryzujące się przekrwieniem, opuchlizną, powstawaniem pęcherzyków, łuszczeniem i zgrubieniem.

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP RED

Ostra toksyczność	☐	Rakotwórczość	☐
Podrażnienie skóry / korozja	☐	rozrodczy	☐
Poważne uszkodzenie oczu / działanie drażniące	✓	STOT - narażenie jednorazowe	✓
Drogi oddechowe lub skórę	☐	STOT - narażenie powtarzane	☐
Mutagenność	☐	zagrożenie spowodowane aspiracją	☐

Legenda: **✗** – Dostępne dane, ale nie wypełnia kryteriów klasyfikacji
✓ – Dane wymagane do klasyfikacji dostępne
☐ – Brak danych do klasyfikacji

SEKCJA 12 INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność

Składnik	Endpoint	Czas trwania testu (Godziny)	gatunek	wartość	źródło
1-METOKSY-2-PROPANOL	LC50	96	ryb	1005.858mg/L	3
1-METOKSY-2-PROPANOL	EC50	48	skorupiak	>500mg/L	1
1-METOKSY-2-PROPANOL	EC50	96	Nie dotyczy	7152.973mg/L	3
1-METOKSY-2-PROPANOL	EC50	384	skorupiak	227.843mg/L	3
1-METOKSY-2-PROPANOL	NOEC	96	ryb	=4600mg/L	1
ALKOHOL PROPYLOWY	LC50	96	ryb	163.437mg/L	3
ALKOHOL PROPYLOWY	EC50	48	skorupiak	=3642mg/L	1
ALKOHOL PROPYLOWY	EC50	96	Nie dotyczy	861.193mg/L	3
ALKOHOL PROPYLOWY	EC50	384	skorupiak	37.744mg/L	3

Legenda:

Extracted from 1. IUCLID Toxicity Data 2. Europe ECHA Registered Substances - Ecotoxicological Information - Aquatic Toxicity 3. EPIWIN Suite V3.12 - Aquatic Toxicity Data (Estimated) 4. US EPA, Ecotox database - Aquatic Toxicity Data 5. ECETOC Aquatic Hazard Assessment Data 6. NITE (Japan) - Bioconcentration Data 7. METI (Japan) - Bioconcentration Data 8. Vendor Data

NIE wylewać do kanalizacji lub cieków wodnych.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Składnik	Trwałość: wody/gleby	Trwałość: powietrza
1-METOKSY-2-PROPANOL	NISKI (half-life = 56 dni)	NISKI (half-life = 1.7 dni)
ALKOHOL PROPYLOWY	NISKI	NISKI

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Składnik	Bioakumulacji
1-METOKSY-2-PROPANOL	NISKI (BCF = 2)
ALKOHOL PROPYLOWY	NISKI (LogKOW = 0.25)

12.4. Mobilność w glebie

Składnik	Mobilności
1-METOKSY-2-PROPANOL	WYSOKI (KOC = 1)
ALKOHOL PROPYLOWY	WYSOKI (KOC = 1.325)

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

	P	B	T
Istotne dostępne dane	Niedostępne	Niedostępne	Niedostępne
Kryteria PBT spełnione?	Niedostępne	Niedostępne	Niedostępne

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Brak dostępnych danych

SEKCJA 13 POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Usuwanie produktu / opakowania	► Stosować ponownie o ile możliwe, w razie wątpliwości skonsultować się z producentem.
Opcje przetwarzania odpadów	Niedostępne
Opcje przetwarzania ścieków	Niedostępne

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP RED

SEKCJA 14 INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Etykiety wymagana

	
zanieczyszczenie morskie	nie

Transport lądowy (ADR)

14.1. Numer UN (numer ONZ)	1263
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	PAINT or PAINT RELATED MATERIAL
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	klasa : 3 Pomniejsze ryzyko : Nie dotyczy
14.4. Grupa pakowania	III
14.5. Zagrożenia dla środowiska	Nie dotyczy
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Identyfikacja niebezpieczeństwa (Kemler) : 30 Kod Klasyfikacji : F1 Etykieta zagrożenia : 3 Specjalne przewidywania : 163 640E 650 ograniczoną ilość : 5 L

Transport powietrzny (ICAO-IATA / DGR)

14.1. Numer UN (numer ONZ)	1263
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	Paint (including paint, lacquer, enamel, stain, shellac, varnish, polish, liquid filler and liquid lacquer base); Paint related material (including paint thinning or reducing compounds)
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	Klasa ICAO/IATA : 3 Pomniejsze ryzyko ICAO/IATA : Nie dotyczy Kod ERG : 3L
14.4. Grupa pakowania	III
14.5. Zagrożenia dla środowiska	Nie dotyczy
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Specjalne przewidywania : A3 A72 A192 Instrukcje pakowania tylko dla cargo : 366 Max. ilość / opakowanie tylko dla cargo : 220 L Instrukcje załadunku pasażerów i cargo : 355 Max. liczba pasażerów / ładunku : 60 L Instrukcja ograniczenia ilości paczek w samolotach pasażerskich i towarowych : Y344 Ograniczona ilość pasażerów i ładunku maksymalna ilość/paczka : 10 L

Transport morski (IMDG-Code / GGVSee)

14.1. Numer UN (numer ONZ)	1263
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	PAINT (including paint, lacquer, enamel, stain, shellac solutions, varnish, polish, liquid filler and liquid lacquer base) or PAINT RELATED MATERIAL (including paint thinning or reducing compound)
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	Klasa IMDG : 3 Pomniejsze ryzyko IMDG : Nie dotyczy
14.4. Grupa pakowania	III
14.5. Zagrożenia dla środowiska	Nie dotyczy
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Numer EMS : F-E, S-E Specjalne przewidywania : 163 223 367 955 Ograniczona ilość : 5 L

Transport wodny śródlądowy (ADN)

14.1. Numer UN (numer ONZ)	1263	
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	PAINT (including paint, lacquer, enamel, stain, shellac, varnish, polish, liquid filler and liquid lacquer base) or PAINT RELATED MATERIAL (including paint thinning and reducing compound)	
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	3 Nie dotyczy	
14.4. Grupa pakowania	III	
14.5. Zagrożenia dla środowiska	Nie dotyczy	
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Kod Klasyfikacji	F1
	Specjalne przewidywanie	163; 367; 640E; 650
	Ograniczona ilość	5 L
	Wymagany sprzęt	PP, EX, A
	Liczba węży pożarowych	0

Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC

Nie dotyczy

SEKCJA 15 INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH**15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny****1-METOKSY-2-PROPANOL(107-98-2) WYSTĘPUJE NA NASTĘPUJĄCEJ LIŚCIE PRZEPISÓW**

DYREKTYWA KOMISJI 2000/39/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. Europejska Konfederacja Związków Zawodowych (ETUC) List priorytetowy dla REACH zezwolenia	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (hiszpański)
Europejski spis celny substancji chemicznych ECICS (English) UE REACH Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 - Załącznik XVII - Ograniczenia produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, mieszanin i wyrobów	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (litewski)
UE Skonsolidowany Wykaz indykatorywnych wartości granicznych narażenia zawodowego) Unia Europejska - Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS) (angielski)	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (Łotwa)
Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (angielski)	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (Malta)
Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (bułgarski)	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (niemiecki)
Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (Czechy)	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (portugalski)
Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (duński)	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (Rumunia)
Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (Dutch)	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (Słowacki)
Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (Estonian)	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (słoweński)
Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (fiński)	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (szwedzki)
Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (francuski)	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (węgierski)
Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (Grecja)	Unia Europejska (UE) pierwszą listę indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) (Włochy)
	Unia Europejska (UE) Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin - Załącznik VI
	Unia Europejska (UE) Załącznik I do dyrektywy 67/548/EWG w sprawie klasyfikacji i oznakowania substancji niebezpiecznych - aktualizowany przez ATP: 31
	WYKAZ WARTOŚCI NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ CHEMICZNYCH I PYŁOWYCH CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY - Substancje chemiczne

ALKOHOL PROPYLOWY(71-23-8) WYSTĘPUJE NA NASTĘPUJĄCEJ LIŚCIE PRZEPISÓW

Europejski spis celny substancji chemicznych ECICS (English) UE REACH Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 - Załącznik XVII - Ograniczenia produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, mieszanin i wyrobów	Unia Europejska (UE) Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin - Załącznik VI
Unia Europejska - Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS) (angielski)	Unia Europejska (UE) Załącznik I do dyrektywy 67/548/EWG w sprawie klasyfikacji i oznakowania substancji niebezpiecznych - aktualizowany przez ATP: 31
	WYKAZ WARTOŚCI NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ CHEMICZNYCH I PYŁOWYCH CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY - Substancje chemiczne

Niniejsza karta charakterystyki jest zgodna z następującymi przepisami UE i jej aktualizacjami - o ile dotyczy - : 98/24/WE, 92/85/EC, 94/33 / WE, 91/689/EWG, 1999/13/WE, rozporządzenia (UE) nr 453/2010, rozporządzenie (WE) nr 1907/2006, rozporządzenie (WE) nr 1272/2008

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

W celu uzyskania dalszych informacji proszę spojrzeć na oceny bezpieczeństwa chemicznego i scenariuszy narażenia przygotowanych przez łańcucha dostaw, jeżeli dostępne.

PODSUMOWANIE ECHA

Składnik	Numer CAS	Nr indeksu	ECHA Dossier
1-METOKSY-2-PROPANOL	107-98-2	603-064-00-3	01-2119457435-35-XXXX

Harmonizacja (C & L Inventory)	Klasa zagrożenia i kategoria Code (s)	Piktogramy Signal Kod programu Word (s)	Kod komunikat (y) zagrożenia
1	Flam. Liq. 3, STOT SE 3	GHS07, GHS02, Wng	H226, H336
2	Flam. Liq. 3, STOT SE 3, Not Classified, Acute Tox. 4, Eye Irrit. 2	GHS02, Wng, GHS08, GHS03	H336, H371, H335, H225

Kod Harmonizacja 1 = najbardziej rozpowszechnione klasyfikacja. Kod Harmonizacja = 2 Najważniejsza klasyfikacji.

Składnik	Numer CAS	Nr indeksu	ECHA Dossier
ALKOHOL PROPYLOWY	71-23-8	603-003-00-0	01-2119486761-29-XXXX

Harmonizacja (C & L Inventory)	Klasa zagrożenia i kategoria Code (s)	Piktogramy Signal Kod programu Word (s)	Kod komunikat (y) zagrożenia
1	Flam. Liq. 2, Eye Dam. 1, STOT SE 3	GHS07, GHS02, GHS05, Dgr	H225, H318, H336
2	Flam. Liq. 2, Eye Dam. 1, STOT SE 3, Acute Tox. 4, Not Classified	GHS02, GHS05, Dgr, GHS08	H225, H318, H336, H302

Kod Harmonizacja 1 = najbardziej rozpowszechnione klasyfikacja. Kod Harmonizacja = 2 Najważniejsza klasyfikacji.

National Inventory	Status
Australia - AICS	Y
Canada - DSL	Y
Canada - NDSL	N (ALKOHOL PROPYLOWY; 1-METOKSY-2-PROPANOL)
China - IECSC	Y
Europe - EINEC / ELINCS / NLP	Y
Japan - ENCS	Y
Korea - KECI	Y
New Zealand - NZIoC	Y
Philippines - PICCS	Y
USA - TSCA	Y
Legenda:	Y = All ingredients are on the inventory N = Not determined or one or more ingredients are not on the inventory and are not exempt from listing(see specific ingredients in brackets)

SEKCJA 16 INNE INFORMACJE

Tekst i pełne ryzyka Kody zagrożenia

H226	Łatwopalna ciecz i pary.
H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
H335	Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.
H371	Może powodować uszkodzenie narządów .

Inne informacje

SDS jest narzędziem komunikacji zagrożenia i powinny być stosowane, aby pomóc w ocenie ryzyka.

Definicje i skróty

PC-TWA: Dopuszczalne stężenia od czasu Średnia ważona
 PC-STEL: Dopuszczalne Stężenie-Short Term Exposure Limit
 IARC: Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem
 ACGIH: Amerykańska Konferencja Rządowych Higienistów Przemysłowych
 STEL: Krótkotrwały Limit ekspozycji
 TEEL: Tymczasowe awaryjne Dopuszczalne Stężenie.
 IDLH: Natychmiast niebezpieczny dla życia lub zdrowia Koncentracji
 OSF: współczynnik bezpieczeństwa Zapach
 NOAEL: noael
 LOAEL: najniższy poziom obserwowanego działania Effect
 TLV: Threshold Limit Value
 LOD: granica wykrywalności
 OTV: Próg zapachu Wartość
 BCF: Czynniki biokoncentracji
 BEI: indeks ekspozycji biologiczna

Ten dokument zabezpieczony jest prawem autorskim.